

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De Postryder verschynt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlyk, 20 centiemen.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiemen.

De reklamen, per drukregel 25 centiemen.

TONGEREN, DEN 10 JUNY.

Hoe het met de Helgen en keizer Max vergaen zal.

La Pair bevat in haer laetste nummer eene beoordeeling over de gevallen die er in Mexico plaats kunnen, of zullen hebben. De beoordeeling schynt ons heel billyk en regtvaardig; zy plaest voor het oog der lezers de verschillende toestanden waarin het ryk van den nieuwen Cesar kan geplaatst worden, en voorziet dat de uitslag in alles en altyd nadeelig zal zyn.

« Wat vergoeding kan de toekomst ons geven voor de ramp die onze broeders getroffen heeft? Het is het belgisch legioen niet, zoo weinig in getal by zyn vertrek en thins zoo verminderd, dat over de zegpraal zal beschikken. Dat is maer een toemietje onder de troepen van Maximiliaan!

« Frankryk alleen zou het kunnen volhouden in het werk dat het begonnen heeft; Frankryk alleen kan de worsteling voortzetten. Maer indien het eens zynen arbeid te vergeefs moest oordeelen en zich verwyderen, na hier of daer eene groote overwinning te hebben behaald en dus de nationale eer ongeschonden latende — wat zou er dan geworlen van de onzen, van keizer Maximiliaan en van het nieuwe keizerryk?

« Is het noodig op die kwestie te antwoorden? en ziet men wel iets anders dan teleurgestelde hoop, eenen keizer ten uiterste gebragt, onze landgenooten zonder schuilplaats, eene reeks ongelukken? Dat is voor de onzen een der slechtste kanten der onderneming: zy zyn den toestand niet meester; Frankryk is het die over hunne lotbestemmingen beslist en wanneer het zal behoorlyk oordeelen den stryd te staken, zullen zy moeten doen gelyk Frankryk, of de slachtoffers worden der voor altyd verlorene zaak die het omhelsd heeft.

« O! gold het hier een mexikaensch Sebastopol stormderhand in te nemen, eenen veldslag van Solferino te winnen, zich meester te maken van het middenpunt der oppositie tegen den nieuwen staet van zaken, Frankryk hadde er al lang mede gedaan, maer het is hier een gansch anderen oorlog, een oorlog van partygangers, van guerillas; 't is eene uatie die heden « leve Maximiliaan » roept, en morgen tegen hem de wapens opneemt.

« De ryand is overal en hy is nergens, by is onvatbaar. Als gy hem honderdmaal overwonnen hebt, moet gy de honderdste en een maal herbeginnen, en dan nog — en zoo altyd. Voor eenen patriot dien gy voor den kop schiet, staen er tien in de plaets op, bezield met den geest van wraek.

« Indien de onderneming slecht is voor Frankryk, dan is zy het nog veel meer (dit springt in de oogen) voor de onzen. Hoe vele dergenen die verrokken zyn hebben reeds op dit oogenblik hunne zucht naar avonturen met hun leven betaeld? Hoe weinig zullen er naer hun vaderland terugkeeren, om ons de woeste worstelingen, welke zy hebben bygewoond, te vertellen? En wat schrikkellyke verantwoordelykheid voor de

genen welke die onderneming hebben opgewekt?... »

Kamer.

De discussie over het wet ontwerp van openbare werken, heeft gisteren nogmaels de gansche zitting der Kamer ingenomen. Even als in de vorige zittingen gaet ieder afgevaardigde voort met voor zyne kapel te preeken. M. de Borchgrave heeft het nu doen uitschynen van den ontwerpen weg van St.-Truiden naer Waremmen, terwyl M. Wasseige de som zou willen zien vermeerderen, voor de kanalisatie die nog geene millioenen genoeg heeft ingezwolgen. M. de Coninck vroeg verbeteringswerken voor de arrondissementen Dixmude en Veurne, waer alle jaren talryke menschen, ten gevolge der slechte waterafleiding, door kooften worden ten grave gesleept.

M. Magherman beklagde zich bitter, omdat het arrondissement Audenaerde geheel en gansch in het wets ontwerp vergeten wordt, en de zitting werd gesloten met eene wydoelinge redevoering van M. Le Hardy de Beaulieu, waerin deze zich tegen de tusschenkomst van den Staat verklaarde in al de werken, welke de nationale verdediging niet aengaan.

Standbeeld van Ambiorix te Tongeren.

Zal Tongeren, ja of neen, ten langen laetsten het standbeeld van den aller oudsten Tongenaer krygen?

Sedert menige jaren bestaet het model van het standbeeld in het werkhuis van den beeldhouwer Bertin. Het gouvernement dat voor eenen schoonen stuiver in de onkosten komt, heeft over eenige jaren eene commissie naer Tongeren gezonden onder dewelke zich, zoo wy goed meenen, de twee vermaerde brusselse beeldhouwers Geefs en Simonis bevonden. De leden der commissie hebben het ontwerp van standbeeld niet goedgekeurd en hebben aen M. Bertin eenige aanmerkingen gemaakt waarvan deze geweigerd heeft rekening te houden. Daer M. Bertin weigerde de minste verandering toe te brengen aen het standbeeld, heeft het gouvernement geweigerd zyne subsidiën te verleen en zoo komt het dat tot heden Ambiorix nog op zyn standbeeld staet te wachten.

Een van deze dagen had de koninglyke Academie van wetenschappen op hare beurt, op verzoek van het gouvernement, het standbeeld te onderzoeken. Drie verslaggevers werden benoemd en hunne drie rapporten veroordeelden de gedachte welke M. Bertin gehad had van eenen dolmen of celtischen

altaer voor voetstuk aen het standbeeld te geven. Maer M. Bertin weigert van een ander voetstuk als een dolmen aen zynen Ambiorix te geven; hy vliegt op tegen de Academie juist gelyk hy vroeger opvloeg tegen MM. Geefs en Simonis.

Er zou de Tongenaren wel weinig aen dat kraakeel gelegen zyn, zoo hetzelfde niet voor uitslag had van onbepaald de oprichting van het standbeeld te vertragen. Inderdaed het gouvernement kan geene subsidiën verleen tot het uitvoeren van een ontwerp hetwelk onder het oogpunt der kunst zoowel als onder dat der historische waarheid veroordeeld wordt door de bevoegde mannen van het land. Ik wil wel eenen goeden penning geven, zegt het gouvernement, om een standbeeld aen Ambiorix op te richten, maer ik moet ten minste de verzekering hebben dat myne subsidiën zullen dienen tot een gedenkstuk dat niets te verlangen liet.

Waerom zal dat uitkomen? Indien M. Bertin voortgaet met te weigeren van zich aen de opmerkingen der afgevaardigden van het gouvernement te onderwerpen, dan is het te voorzien dat het gouvernement van zynen kant zal voorts gien met zyne beurs gesloten te houden en dat er nog veel water den Jecker zal afloopen eer bruur Ambiorix in het midden der groote markt zal paradeeren. Wy hoopen dat men van beide kanten wat toegevingen zal doen en dat aldus weldra het standbeeld van onzen beroemden voorzaet ten langen laetsten onze verminkte fontein zal komen vervangen.

Ongeluk op het kerkhof.

Men deelt ons de volgende aanspraak mede welke M. de burgemeester uitgesproken heeft in de zitting van den gemeente raed van den 6 juny, aengaende het droevig ongeluk, dat verleden vrydag op het kerkhof onzer stad gebeurd is:

« Mynheeren,

« Het is onnoodig u een verslag te doen over het ongeluk dat onze stad zoo diep bedroefd heeft. Gy kent er de oorzaak en de noodlottige gevolgen van. Wy wenden ons tot den gemeente raed om denzelven te verzoeken bedankingen te stemmen aen degenen onzer medeburgers die uit eigen beweging hunne armen en hunne kennissen vereenigd hebben om de zwakke hoop niet te zien verdwynen van het een of ander slagtoffer te redden, doch wier poogingen ongelukkiglyk geenen anderen uitslag gehad hebben dan hun eene betamelijke begrafenis te bezorgen.

« Het grootste deel dezer bedankingen komt toe aen onzen achtbaren ambtgenoot M.

ik zal kort zyn, zeer kort, wyl gy zulks verkiest: ik bemijn mevrouw Pauline en vraag hare hand.

— Hoe! nu!... sprak Mynheer.

Ei zoo! dat is waerachtig de derde! riep Mevrouw, en Van Raai was blyde dat het er uit was.

— Wie zyt ge, mynheer? vroeg Korenblauw deftig. Hebt gy een bestaan, een matig kapitaalje om van te leven?

— Wat is uw toelag, mynheer? liet zy er onverwyld op volgen, wie zyn uwe ouders? hoe oud zyt ge, en van waer zyt ge?

— En weet gy wel, mynheer! dat Pauline reeds verloofd is aen een' solieden koopman, den heer Vlerk?

— Aen den heer Davids, die door eene erfenis ryk werd! beet Mevrouw den onvoorzigtigen heer Korenblauw toe.

— Ben ik hier in een wespennest gevallen? dacht Van Raai, doch hy liet het niet luide worden. Kortelyk deed hy verslag van een en ander op de verschillende vragen, die hem voorgelegd werden, en die elkander zoo snel als een bergstroom opvolgden: en waerlyk! hy moet die vragen nog al tamelyk ten genoeg der beide echtelingen beantwoord hebben; want by het afscheid stonden zy hem toe zyn bezoek te herhalen.

V.
Ik moet, ik moet u dan begeven,
ô Plaets, aen myne ziel zoo waerd!
ô Plaets, waer myn vriendin blyft leven.
P. Purnis, Fletu.

— Wie is er dood? De edele heer Jan Jacobus Van Brakenburg, was het antwoord van een snaterend buerwyf, die rare man, weetje! met

Bailly. Gedurende eenen geheelen morgen en in eene brandende hitte, spaerde hy noch zorgen noch moeiten tot het volbrengen der edele zending die hy zich opgelegd had. Ook moeten wy als lofbaar melden het gedrag en den moed van den werkmans Arnolus Arekens, aen denwelken wy voorstellen eene welverdiende belooning te geven. M. de raedsheer de Tiecken, wiens tegenwoordigheid op de plaets der ramp niet weinig bygebragen heeft om het orde te handhaven in de groote menigte die zich rond den put samengedrongen had, kan de waarheid bevestigen van hetgeen wy verklaren.

« Wy denken dat de raed ook zynen dank te betuigen heeft aen den eerbiedwaardigen deken der stad, die bygestaan door zyne gestelykheid op eigene kosten eenen zeer betamelijken lykdiens gedaen heeft en wiens hartroerende woorden eenen krachtigen invloed gehad hebben op de gevoelens van medelyden en liefdadigheid welke de tongersche bevolking altyd gekenmerkt hebben.

« Inderdaed alle klassen der zamenleving hebben deel genomen aen een werk van liefdadigheid, door onderstand toe te brengen aen den nood der familiën die zoo wreed getroffen zyn in hunne bestaan middelen. Ja zelfs de werklieden der broeders Voué hebben op hunnen zuververdienden dagloon eene som van fr. 66,54 geheven.

« Wy vragen dat hetgeen wy komen te zeggen in het proces verbaal der zitting overgenomen worde met de beslissing welke de raed zal nemen en dat er eenige openbaerheid aen gegeven worde, in het dubbel doel der dankbaerheid en van na te volgen voorbeeld.

Het voorstel van M. den burgemeester wordt met eenparige stemmen aangenomen en de aed verleent aen sieur Arnolus Arekens eene belooning van 40 franken.

Zaek Fiebig.

De eerste zittingen van deze week zyn neg besteed geworden aen het afhooren der laetste getuigen. Verleden woensdag was de menigte toehoorders nog talryker dan de vorige dagen. M. Ernst, advokaet-generaal, heeft dien dag zyne pleitrede tegen den betigten Fiebig uitgesproken.

M. de advokaet Verdin, verdeliger van Fiebig heeft veel talent de zaak van den beschuldigen verdedigt. Hy heeft vastgesteld dat Fiebig te Wiesbaden in de armoede leefde, dat hy niet in de speelhuizen kwam, dat hy te Wiesbaden by den bakker en den winkelier kleine schulden moest maken, dat de opbrengst van het verkoop zynere meubels nauwelijks toerikend geweest is om dezelve te betalen, dat zyne woning er zeer arm uitzag en dat hy geene der onkosten deed

zyne bokkenharen-pruik en zyn' smeering rok, vlak hier over: hy laet meer gouden centen na dan het Y druppelen water bezit. De zwart gekroete, de kluchtig gesteepte en gefebte en zwart gekouste en gelamforde handlanger van den dood trok een elke huiskel, verkondigde op den gewoone graetoon, of liever de eenzelvige, huilende wyze, de vergankelykheid der dingen, het afsterven van den om zyne gierichheid al om gesloekten heer Brakenburg. Van Raai liep den driftigen Achilles tegen het lyf, zoo dat het poeder uit zyne pruik stooft, en bekommerde zich verder weinig om de dood of om het gesloek van den zwartrok, of over de laetdunkenheid en gekheid van onze huidige aankomende jeugtingschap.

— Pauline! riep hy verrukt, toen zy op zyn ongemaneerd schellen in persoon de huiskleur oende, hier ben ik!

— Ja, ik hoor 't, antwoordde zy, gelukkig dat myne ouders niet 't huis zyn; zy zouden u nog al vriendelyk ontvangen hebben.

— Hoe zoo? waer zyn zy heft?

Naer het sterfhuis van eene soort van achterneef!

— En dat juist nu, hernam Van Raai, nu zy het eindprotokol zouden teekenen en in het byzyn myner twee andere medeminnaers verklaren, wie de gelukkige was, die uwe hand! ...
Hu, hu! hy is plotseling van eene beroerte overleden. huilde mynheer Korenblauw intrappende. Mevrouw hield hem vast, grinsde tusschen de tanden en sprak hem op een' gemaekte toon na: ja hy is gestorven! de genietingen der aerde, het tydelijke heeft by met het eeuwige verwisseld, en dat in den nog jeugdigen leeftijd van

DE DRIE MEDEVRYERS.

(Vervolg)

IV.

Daer komt hy by den droes te biecht,....

P. LANGENBUK. Wiskunsteners.

Een paar weken of langer waren er na het voor verhaelde, zoo als de dichters en romanschryvers zeggen, « in 't grenzenloos verleden verzonken! » en de wakkere Van Raai had middel gevonden om Pauline van zyne liefde te overtuigen, het was niet meer de onbezonnen weldenschap die hem aen'treef; hy had werkellyk in zyn binnenste eene onverklaarbare neiging ontwaerd en het verlangen gekoesterd om het schoone, vrolyk gestemde meisje, eens de zyne te noemen. Zy had hem nader bekend gemaakt met de zwaarigheden, welke zyne vurigste wenschen in den weg stonden, en eene koddige beschryving gegeven van zyne beide medeminnaers.

— Wanneer geeft gy den verloren wyn? vroeg Van der Hap, toen hy juist de Kalverstraat doorsnelde om naer den heer Korenblauw te gaen: en het korte antwoord volgde even snel: Ik weet het niet.

Just zaten beide de ongelijke echtelingen by elkander en twisten zoo als altoos over den aenstaenden gemael van Pauline.

— Welk een dwerg is die Davids? sprak mynheer. Hoe zot en dom is uw reus? kryschte zy. Daer meldde Pauline bloozende, dat er een beer was, die papa en mama wenschte te spreken.

— Wie is hy, vroeg Mevrouw.

— Een man, ten naestenby van myne jaren, antwoordde zy, met gitzwarte oogen, een eenigzins los maer goelyk uitzigt en....

— Myn hemel! mevrouw onze dochter heeft Lavater gelezen met al zyne prentjens en grollen, en nu rekent zy zich gerechtigd om over ieder individu haer hoogwys oordeel te vellen.

— Laet hem binnen komen! gebod Korenblauw met waerdigheid.

Het duerde niet lang of Van Raai kwam al buigende nader. Mevrouw nam vol nieuwsgierigheid zyn welgevormd uiterlyk op, en haer scherpste kritiek scheen ontwaspand te zyn; hy vond genade in hare oogen.

Een ongewoone beklemde beving den anders zoo gevatten jongman, wel had de aanblik van Pauline hem bemoeid, doch nu in het byzyn van de beide ouden en vooral der spitse mevrouw Korenblauw, verliet hem al zyne gerustheid; het was niet langer noodig slechts een bewys van zyne onbeschaamdheid te geven, waer toe hy zich zoo ligtzinnig verbonden had; zyn bart kwam in het spel en — hy gevoelde het, zyn volgend levensgeluk was aen het welslagen van zyn huidige bezoek verbonden.

— Mynheer en mevrouw! dus ving hy bedweld aen, eene zaak van het hoogste belang heeft my aengedreven, om u te verzoeken my een onderhoud goedgeunstig te leenen...

— Hm! uwe inleiding is tamelyk omslagtig en doet vermoeden dat gy tot een of ander eerwaardig gilde behoort; ter zake bid ik u, mynheer!

Van Raai werd rood en gevoelde dat de spitsvroude spreekster gelyk had; hy hernam al zyne bedaerheid en vervolgde:

— Verpligt voor uwe aanmerking, mevrouw!